

Η ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

“Μετατιθέμενης γάρ τής ιερωσύνης εξ ανάγκης
καί νόμου μετάθεσις γίνεται”

Ο απόστολος Παύλος συνδέει στενά την ιερωσύνη με το Νόμο. Δεν είναι ένα ανθρώπινο αυθαίρετο έργο. Δε στηρίζεται σε προσωπικές εμπνεύσεις και ατομικές επιλογές, θεμελιώνεται από τον ίδιο το Θεό με τους δύο νόμους Του· με το νόμο του Μωυσή και το "νόμο" της Καινής Διαθήκης. Στο Μωσαϊκό νόμο στηριζόταν η Ιουδαϊκή ιερωσύνη, ενώ στο πρόσωπο του Χριστού θεμελιώνεται η ιερωσύνη που συγκροτεί την Εκκλησία. Η ιουδαϊκή ιερωσύνη, με βάση κυρίως το βιβλίο του Λευϊτικού, προσπαθούσε με θυσίες και καθαρμούς -"εντολές σαρκικές"- να επιτύχει τη συμφιλίωση του λαού με το Θεό. Επιτελούσε, δηλαδή, μία "μεσάζουσα λειτουργία". Στην κοινωνία, όμως, της Εκκλησίας, στο σώμα του Χριστού, η ιερωσύνη έχει ένα βαθύτερο έργο. Συγκροτεί το σώμα της Εκκλησίας, γιατί από αυτήν απορρέουν όλα τα μυστήρια. Ιδιαίτερα ή εκλογή και ή χειροτονία ενός επισκόπου είναι μια πράξη που ταυτίζεται με την ίδρυση και συγκρότηση μιας τοπικής Εκκλησίας. Δεν υπάρχει Εκκλησία χωρίς επίσκοπο, ο οποίος είναι "εις τύπον και τόπον" της παρουσίας του Χριστού.

Η μετάθεση της ιερωσύνης

Το θεμελιακό έργο της ιερωσύνης - η οποία δόθηκε στους αποστόλους κατά την ημέρα της Πεντηκοστής- οφείλεται στο πρόσωπο του Χριστού, ο οποίος ως ο τέλειος άνθρωπος είναι ο μόνος Αρχιερέας. Η αρχιερωσύνη του Χριστού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το σταυρό και την ανάστασή Του, γι' αυτό και ενεργεί στον κόσμο τη λύτρωση από τις δυνάμεις της φθοράς. Αυτό το έργο δε μπορούσε να το επιτελέσει η ιουδαϊκή ιερωσύνη, γιατί η σωτηρία δεν προέρχεται από την εξωτερική συμμόρφωση στις διατάξεις μιας νομοθεσίας, αλλά από τη μετοχή στην αληθινή ζωή. Τη δυνατότητα αυτής της μετοχής μας δώρισε ο Χριστός. Αυτός "μετέθεσε" την ιερωσύνη και το νόμο από τη σκιά στην αλήθεια, από τους σωματικούς " τυπικούς "καθαρμούς στην κάθαρση της ψυχής, την οποία ακολουθεί ο φωτισμός του νου και η θέωση του ανθρώπου.

Με την έλευση του Χριστού στον κόσμο από τη γενιά του Δαβίδ μετατίθεται η ιερωσύνη του παλαιού νόμου από τη φυλή του Λευϊ. Παύει πλέον να τελείται "κατά τήν τάξιν Ααρών". Βγαίνει στο προσκήνιο το πρότυπο του Μελχισεδέκ, για τον οποίο η Αγία Γραφή δεν αναφέρει θάνατο και γι' αυτό το λόγο θεωρείται ως αιώνιος ιερέας, προτύπωση του Αρχιερέως Χριστού, ο οποίος "μένει εις τον αιώνα". Με τη μετάθεση της ιερωσύνης συντελείται αναγκαστικά και η "μετάθεση" του παλαιού νόμου.

Ο Συμεών και η Άννα Ή εορτή της Υπαπαντής είναι η αφορμή για την οποία διαβάζεται στους ιερούς ναούς το αποστολικό ανάγνωσμα στο οποίο γίνεται λόγος για τη "μετάθεση" της ιερωσύνης και του νόμου. Είναι μια γιορτή που δείχνει κάποιες σημαντικές παραμέτρους για το πώς πραγματοποιείται αυτή η "μετάθεση".

Πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η ενανθρώπιση του Θεού και η ίδρυση της Εκκλησίας ως σώματος Χριστού δε μας "μετέθεσαν" αναγκαστικά όλους από την επικράτεια του παλαιού νόμου στην Καινή Διαθήκη. Αυτή η μετάθεση πραγματοποιείται ανάλογα με τη θερμότητα και την ποιότητα της πίστης μας, η οποία ζωογονείται από την ολοπρόθυμη υπακοή στις ευαγγελικές εντολές. Υπάρχουν, δυστυχώς, ακόμη και βαπτισμένοι ορθόδοξοι χριστιανοί που ζουν κάτω από την κυριαρχία των ειδώλων ή εξαντλούν την πίστη τους σε εξωτερικές τυπικές διατάξεις.

Στο γεγονός της Υπαπαντής του Χριστού διαδραματίζουν σημαντικό ρολό δύο πρόσωπα τα όποια δείχνουν το ποιοι περνούν από τον παλαιό νόμο στο νέο. Τα πρόσωπα αυτά είναι ο Συμεών ο θεοδόχος και η προφήτις Άννα.

Ο Συμεών περιγράφεται από τον ευαγγελιστή Λουκά ως "δίκαιος και ευλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν του Ισραήλ" (2,25). Ήταν, δηλαδή, άνθρωπος μεγάλης αρετής, με θερμή πίστη στο Θεό και βαθιά γνώση του πεπερασμένου χαρακτήρα των μωσαϊκών διατάξεων. Γι αυτό, με την καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος, που αναπαύοταν επάνω του, περίμενε το σωτήρα του Ισραήλ, τον οποίο αναγνώρισε στο βρέφος Ιησού, όταν τον έφερε στο ναό ή Παναγία.

Η προφήτις Άννα ήταν χήρα που ζούσε λατρεύοντας αδιάλειπτα το Θεό με νηστείες και προσευχές. Δε χωριζόταν ποτέ από το ναό. Εκεί συνάντησε το Χριστό, γεγονός που την έκανε να δοξολογεί το Θεό και να μιλάει για το Χριστό σε όσους περίμεναν τη λύτρωση στην Ιερουσαλήμ.

Όσοι ζουν με τη θερμότητα και την ποιότητα της πίστεως και της ζωής του Συμεών του θεοδόχου και της προφήτιδος Άννας γίνονται τους καρπούς της ιερωσύνης του Χριστού.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. ζ' 7-17)

Η παλαιά και νέα ιερωσύνη Αδελφοί, χωρίς πάσης αντιλογίας το έλαττον υπό τού κρείττονος ευλογείται. Καί ὡδε μὲν δέκατος αποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. Καί ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δέκατος λαμβάνων δεδεκάτωται ἐτι γὰρ ἐν τῇ ὄσφύϊ τού πατρός ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ιερωσύνης ἦν ὁ λαός γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο τίς ἐτι χρεια «κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ» ἕτερον ἀνίστασθαι ιερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ααρῶν λέγεσθαι; **Μετατιθέμενης γὰρ τῆς ιερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται.** Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχικεν ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχικε τῷ θυσιαστηρίῳ. Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ιερωσύνης Μωϋσῆς ἐλάλησε. Καὶ περισσότερον ἐτι κατάδηλόν ἐστίν, εἰ κατὰ τὴν ομοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται ιερεὺς ἕτερος, ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκατάλυτου· μαρτυρεῖ γὰρ «Ὅτι σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ».

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Αδελφοί, αναντίρρητα το μικρότερο ευλογείται από το μεγαλύτερο. Στην μία περίπτωση παίρνουν τα δέκατα ἄνθρωποι που πεθαίνουν, στην ἄλλη τα πήρε εκείνος που μαρτυρεῖται ὅτι ζει. Θα μπορούσε μάλιστα, να πει κανείς, ὅτι και ο Λευί, ο οποίος παίρνει δέκατα, ἔχει δώσει και αυτός δέκατα μέσω του Αβραάμ, γιατί ο Λευί ἦταν ἀκόμη στα σπλάχνα του προπάτορά του Αβραάμ, ὅταν τον συνάντησε ο Μελχισεδέκ. Εάν λοιπόν, ἦταν κατορθωτῆ ἡ τελειότητα διὰ τῆς Λευιτικῆς ιερωσύνης -διότι με αὐτῆ ὡς βάση εἶχε δοθεῖ στο λαό ο νόμος- ποιά ἐπιπλέον ἀνάγκη θα υπῆρχε να παρουσιαστεῖ ἄλλου εἶδους ἀρχιερεὺς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, και να μη λέγεται κατὰ τὴν τάξιν Ααρῶν; **Γιατί ὅταν γίνεται μετάθεση τῆς ιερωσύνης, τότε κατ' ἀνάγκη γίνεται και μετάθεση τοῦ νόμου.** Εκείνος, για τον οποίο λέγονται αυτά, ἀνήκε σε ἄλλη φυλὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία κανείς δεν ἔχει υπηρετήσει στο θυσιαστήριο, γιατί εἶναι φανερό ὅτι ο Κύριός μας προήλθε ἀπὸ τὴν φυλὴ του Ἰούδα, στην ὁποία ο Μωϋσῆς δεν εἶπε τίποτε περὶ ιερωσύνης. Και γίνεται ἀκόμη περισσότερο φανερό, ὅταν παρουσιάζεται ἄλλου εἶδους ιερέας, ὁμοιος προς το Μελχισεδέκ, ο οποίος ἐγινε ὄχι κατ' ἀπαίτηση ἐντολῆς που ἰσχύει για ἀνθρώπους, ἀλλὰ με τὴ δύναμη ζωῆς που δεν καταλύεται, γιατί δίνεται ἡ μαρτυρία: «Σὺ εἶσαι αἰώνιος ιερέας κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ».